LOBCM
Landelijk overleg van Bewindvoerders, Curatoren en Mentoren

nbbi

NBPB

Reactie LOBCM, NBBI & NBPB | Consultatie Wsnp amendementen

Hoorn, 10 augustus 2022

Ter attentie van:
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Privaatrecht

Geachte ,

Hierbij ontvangt u onze reactie op het consultatieverzoek Wsnp amendementen dat wij op 23 juni van u hebben ontvangen.

De 'goede trouw-toets'

Het terugbrengen van de 'goede trouw-toets' van 5 naar 3 jaar lijkt ons passend. Wij zien hierin geen bezwaren.

Toelatingsgrond en tienjaarstermijn

Wij vinden het passend de 10-jaarstermijn te verlagen naar een 5-jaarstermijn. Aanvullend hierop vragen wij ons wel af hoe het kan dat iemand na het doorlopen van een Wsnp-traject binnen 5 jaar opnieuw in een problematische schuldensituatie verkeert. Dit geeft de indruk dat iemand niet geleerd heeft van zijn "fouten" en de begeleiding wellicht te vroeg of te makkelijk is beëindigd. Het maken van problematische schulden is op zichzelf al bijzonder te noemen. Daarom krijgen wij hierbij het gevoel dat er in deze gevallen van 'recidive' niet voldoende is gekeken naar of rekening is gehouden met de dieperliggende problematiek.

Toevoegen uitzondering: een nieuw onderdeel toevoegen aan artikel 288, eerste lid, Fw, op basis waarvan de rechter een toelatingsverzoek kan afwijzen als een schuldenaar in de voorgaande drie jaar al eens is toegelaten tot de Wsnp, tenzij dit "zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard". Gezien onze toelichting vinden wij dit een passende toevoeging.

Verkorten duur Wsnp

De 3-jaarstermijn is ooit ingesteld als een termijn die recht doet aan de behoefte aan boetedoening, een redelijke opbrengst voor schuldeisers en de uitvoerbaarheid van een regeling. Nu veel wettelijke schuldsaneringsregelingen zonder uitdelen eindigen, is het efficiënter de regeling in te korten. Schuldeisers worden er over het algemeen niet door benadeeld, de uitvoerbaarheid verbetert, de maatschappelijke kosten nemen af en schuldenaren hebben eerder zicht op een schuldenvrij leven. Tegen de verkorting van de duur van een Wsnp zien wij geen zwaarwegende bezwaren.

Ingangsdatum

Het "voortraject" meerekenen als aftrek in de Wsnp zien wij, onder aanvullende voorwaarden, als een prima voorstel. Wel dient duidelijk afgebakend te worden wat er wordt verstaan onder het "voortraject". Daarnaast zullen er ook dossiers zijn waarbij het "voortraject" te lang duurt. De schuldenaar die al meer dan 1,5 jaar wacht om door de "goede trouw-toets" te komen zou bij een toelating tot de Wsnp gelijk de schone lei kunnen krijgen. Het "voortraject" heeft voor deze schuldenaar namelijk langer geduurd dan de duur van de (beoogd te verkorten) Wsnp. Logischer lijkt dan ook dat er een maximum van 6 tot 12 maanden in mindering wordt gebracht op het Wsnp-traject in de huidige vorm (3-jaarstermijn).

Verruiming schuldhulpverleners

Als kanttekening willen we plaatsen dat er ook niet-gemeentelijke schuldhulpverleners zijn, waaronder bewindvoerders Wsnp, beschermingsbewindvoerders, accountants, notarissen en advocaten die op grond van artikel 48, sub c Wck ook schuldhulpverlening mogen uitvoeren. Wij pleiten ervoor de markt open te houden en ook niet-gemeentelijke partijen deze bevoegdheid te bieden en vernieuwende initiatieven de kans te geven. Hoe meer handen er zijn om te helpen bij het oplossen van de schuldenproblematiek in Nederland, hoe beter. Aanvullend verwijzen we naar de ingediende reactie van de BBW (Beroepsvereniging Bewindvoerders Wsnp).

Beleggen beschermingsbewind bij gemeenten

"Met deze aanpassingen wordt – kort gezegd – beoogt het beschermingsbewind te beleggen bij bewindvoerders die in dienst zijn bij gemeenten. Zoals blijkt uit de toelichting bij het amendement is het de bedoeling een groot gedeelte van de schuldenbewindvoering in de toekomst via de gemeenten zelf te laten verlopen met als doel ervoor te zorgen dat mensen die onder schuldenbewind worden gesteld, eerder uit de schulden worden geholpen." aldus Van Nispen.

Dat een gemeentelijke schuldhulpverlener een schuldenaar sneller uit de schulden helpt is niet gebleken in de praktijk. Sterker nog, de niet-gemeentelijke bewindvoerders zoeken eerder de hulp van niet-gemeentelijke Wsnp-bewindvoerders (in de rol van een minnelijke schuldhulpverlener), omdat deze veelal sneller een schuldoplossing bieden. Wij zien dat de prestaties van de gemeentelijke schuldhulpverlening achterblijven bij die van private partijen.

Het beschermingsbewind (wel of niet met schuldenproblematiek) exclusief onderbrengen bij gemeenten is zeer marktverstorend en kan leiden tot belangenverstrengeling. Immers, een gemeente is dan inkomensverstrekker, schuldeiser en schuldregelaar ineen. Daarbij komt dat gemeenten het niet goedkoper en efficiënter kunnen aanbieden dan de niet-gemeentelijke bewindvoerders. Bovendien zouden de bestaande marktpartijen gecompenseerd moeten worden voor deze marktverstoring.

<u>Voorbeelden:</u> Diverse gemeenten hebben getracht het beschermingsbewind (exclusief) naar henzelf toe te trekken. Bij deze gemeenten gaat dit uiteindelijk niet goed. De Gemeente Deventer is hier een ontluisterend voorbeeld van en de operationele problemen bij de Gemeente Dordrecht (ondanks de tegenovergestelde claim van het College van B&W) zijn schadelijk geweest voor de betreffende cliënten. Beschermingsbewind lijkt zo eenvoudig, maar het is echt een vak. Daar stap je als gemeente niet even op grote schaal in.

Wij zijn graag bereid aanvullende informatie te geven of uw vragen te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter LOBCM Voorzitter NBBI Voorzitter NBPB